

В.П. Воровка, Україна (Мелітополь)

ПРО ІНІЦІАТИВИ З ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ РОЗДІЛЬНОГО ЗБОРУ ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ У М. МЕЛІТОПОЛІ

Проблема утилізації твердих побутових відходів властива для більшості міст України. І з кожним роком постає дедалі гостріше, оскільки кількість відходів зростає, а їх утилізація наштовхується на проблему спрацювання та переповнення існуючих звалищ. Обладнання ж нових місць складування негативно сприймається місцевими громадами та їх населенням. Тому вихід вбачається лише один – у роздільному зборі твердих побутових відходів та послідовній їх переробці як вторинної сировини.

Місто Мелітополь як урбанізована територія продукує значну кількість твердих побутових відходів (ТПВ) – близько 38-40 тис. тон. Існуючий полігон ТПВ міста (околиці с. Зелене, на південний захід від міста) вже містить близько 3,5 млн. т відходів на площі близько 22 га і незабаром вичерпає свій ємнісний ресурс. Тоді гостро постане проблема їх утилізації. Крім того, значна частка приватного сектору у межах міста спричинює проблему стихійних звалищ ТПВ. Вихід – у впровадженні європейського досвіду роздільного збору та утилізації твердих побутових відходів в межах міста.

Багато міст світу і України вже пішли цим шляхом, однак для Мелітополя з його 150-тисячним населенням та переповненим звалищем ця проблема піднімалася епізодично (Волох, 2013). Тому кафедра екологічної безпеки та раціонального природокористування Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького вийшла з ініціативою впровадження системи роздільного збору твердих побутових відходів у м. Мелітополь. Для цього нами була організована еколого-освітня акція для учнів загальноосвітніх навчальних закладів, в ході якої студенти-екологи виготовили зразки ємностей для окремого збору паперу, скла, пластику та відпрацьованих батарейок. Шляхом численних розповідей та впровадження ігрових форм еколого-освітньої діяльності учням доводили необхідність роздільного збору твердих побутових відходів та еколого-економічну значимість впровадження такої системи.

Паралельно з цим науковці кафедри розробили відповідні пропозиції до плану реалізації Стратегії розвитку Мелітополя як міста ресурсоефективної та екобезпечної інфраструктури з метою зниження пресингу твердих побутових відходів на екосистему м. Мелітополя. Стратегічну ціль проекту сформулювали як «Створення ефективної системи управління відходами». Оперативними цілями при цьому були визначені такі:

- формування сучасної та ефективної міської політики поводження з ТПВ.
- проведення досліджень з вивчення морфологічного складу ТПВ та їх обсягів.
- впровадження ефективної системи сортування твердих побутових відходів.
- запобігання утворенню стихійного накопичення відходів.

Ключовими заходами проекту стали:

1. Розробка загальноміської програми роздільного збору ТПВ.
2. Підготовча робота з місцевим населенням з приводу екологічної та економічної доцільності роздільного збору ТПВ (буклети, флаєри, радіо-, телерепортажі, ЗМІ).
3. Громадські слухання за напрямом проекту з видавництвом буклетів, флаєрів та іншої друкованої інформаційної продукції).
4. Розробка системи логістики та утилізації ТПВ.
5. Обладнання місць збору ТПВ роздільними баками в одному з мікрорайонів міста.

Важливим науковим завданням стало дослідження впливу твердих побутових відходів на екосистему м. Мелітополь та її окремі складові. Для цього на початку 2019 року в УкрІНТЕІ була зареєстрована наукова тема кафедри, результати якої мають стати частиною обґрунтування описаного проекту з впровадження системи роздільного збору та утилізації твердих побутових відходів.

Таким чином, роздільне збирання та утилізація твердих побутових відходів є важливою для Мелітополя і потребує невідкладного вирішення з метою уникнення в подальшому конфліктних ситуацій з новоствореними громадами.